

4-klubbstävling: Svart /vitt

(Av 40 foton har 20 valts ut och bedöms med poäng från 20 = plats 1 till 1 = plats 20)

Bedömningskriterier:

1 Relevans i temat, innehåll före form – men i aktivt samarbete, originalitet, överraskning, den optiska början till en berättelse...betraktarens tolkningsaktivitet

2 Fotografiska parametrar, format, fördelning på ytan, dynamik, accenter som förstärker motivet, ljus/skugga, gråskala etc.

Titel	Klubb	Poäng
1 Bördan	Folkare FK	20
2 Livsmedelsbranschen	Folkare FK	19
3 One minute to ten	Folkare FK	18
4 Strix	Gävle FK	17
5 Fähuset	Gävle FK	16
6 Dagens slut	Gävle FK	15
7 Påven har åkt	Folkare FK	14
8 Kyss	Sala FK	13
9 Han kanske säger ja	Sala FK	12
10 Den lilla människan	Sala FK	11
11 Sista trädet	Folkare FK	10
12 Klosterruin i infrarött	Gävle FK	09
13 Skifferlandskap	Söderfors	08
14 Klotter	Folkare FK	07
15 Svunnen tider	Söderfors FK	06
16 Ovetandes om framtiden	Söderfors FK	05
17 3	Folkare FK	04
18 Max och mini	Sala FK	03
19 Dimön	Folkare FK	02
20 Kallbadshus	Söderfors FK	01

Totalt per klubb:

Folkare FK	94 poäng
Gävle FK	57 poäng
Sala FK	39 poäng
Söderfors FK	20 poäng

1 Bördan

Fotografen fångar in den unge arbetaren när han bär tung last på sina axlar. Armarna och huvudet bildar en stödjande triangel. Beträktaren får vision om lastens vikt genom killens nerböjda huvud och de ansträngda ansiktsdraget. Hela kompositionen med den utfallande lasten i bildens övre del, huvudet i den optiska mittpunkten och beskärning i kroppen kort över midjan ger bilden en gripande äkthet och intensitet. Bilden har en härlig nyanserad gråskala och separerar därmed sol och skugga på ett övertygande sätt. Fotot bjuder in till långsam avläsning och appellerar till betraktarens empati och sociala fantasin.

2 Livsmedelsbranschen

En härlig bild långt från våra proppfulla ICA-butiker, från en ohämmad kommersialism i länder som Sverige. Där sitter hon i yogaställning mitt bland handelsvarorna, störs inte av fotografen, eller bättre sagt: fotografen stör inte henne när hon tittar lite bekymrad ut till hennes eget vänster. Inga skyltar, inga prislappar. Öppna säckar, högar med lök, vikter. Gatubutik med egna livsmedel, säkert närodlade. Den liggande bilden visar en balanserad komposition, med människan i centrum. Fotografen behärskar konsten att i tämligen hårt solljus åstadkomma en finstämd balans i gråskalan. Bilden inbjuder till långsam detaljorienterad avläsning och stimulerar betraktaren till en sociokulturell och politisk berättelse.

3 One minute to ten

Den avfolkade tunnelbana - perrongen en sen kväll, en ensam kvinna bakifrån, längst fram vid snittpunkten av den belysta perrongen och den mörka tunnel några få människor till. Fotografen är mån om kontrasten mellan den upplysta, vita perrongen och det mörka partiet och berg och räls, en optiskt skicklig komposition, som stöder innehållet, det vita fräter inte ut, det mörka t.ex. rälsen visar tydliga nyanser i grått, det finns ett stort skärpedjup. Mycket lyckat svart/vitt foto.

4 Strix

Hav, en stenig strand, en dynamisk himmel, ett skelett av en större träbåt. Uppstickande revben, ryggrad, benrester. Fantasin, berättelsen är i gång! Bra komposition, fördelning på det liggande formatet, 2/3 delar upptar merparten av båten, den sista 1/3 delen skapar utgående lugn. Bra gråskala, bra skärpedjup!

5 Fähuset

Ett "gigantiskt" fähus i förfall, taket är sönder, några av det bärande stenblock har gett vika, bräder från det inre väller ut genom ett fönster, snart ligger nog allt på den inte längre kultiverade marken, en epok i den svenska landsbygden har gått i graven. Fotot provocerar betraktarens reflektioner om tidens förändringar, om historiens Begränsade perioder, om det cykliska i våra liv. "Fähuset" är en parabel om livet självt. Kompositionen, gråskalan, skärpedjupet förstärker innehållet på ett meriterande sätt.

6 Dagens slut

Kort före att vintersolen försvinner från sitt gömställe i träden tas denna bild så pass nedbländad att solen bildar en strålkran och ger tillräckligt exponeringsljus till molntussarna och kastar tack vare trädstammarna långa ljus- och skuggpartier över sjön (eller åkern) Välmodulerade fotspår mot trädridån.

Foto har en spännande komposition, solen i första 1/3 delen, lite över mitten, Ljus och skugga fördelat över hela förgrunden.

Ett fotografiskt genomarbetat svart/vitt foto, som berör.

7 Påven har åkt

Det spännande med fotografi är bland annat att fotografen med ett klick kan fånga in mycket komplexa händelser med aktuella konnotationer.

Att vara på rätt plats, i rätt eller avgörande ögonblick är en viktig del av samhällsfotografin och är så väl dokumenterat av alla duktiga "streetphotographers" världen över. Det gäller att rikta sin optiska uppmärksamhet mot berättande element i samhällslivet och att med sin kamera vara i stånd att frysa det på ett vis att betraktaren åter kan tina upp det till levande intryck.

Fotografen klickar inte förrän den muslimska kvinnan med barnet i barnvagnen komponeras mot kyrkans mörka port, där en kvinna just går in. Jesusbilden över kyrkans port är skarp, tillräckligt exponerat och bildar en viktig beståndsdel av själva bildstoryn. Enkelheten i bilden, fördelningen av ljuset av den ljusa gatan mot den dunkla kyrkan är spännande kontrastelement. Den oftast vägledande regeln "Less is more" visar sin styrka.

8 Kyss

När en "streetphotographer" är på bildjakt i stan, så måste oftast snabba fotografiska beslut tas. Plötsligen dyker ett par upp mitt i den brusande trafiken, och plötsligen kyssas de två, glad för att ha träffats eller ledsen för att de måste ta avsked. Upp med kamera, klick: bilen i oskärpa så klart (den rör sig snabbt) men fotografen hann inte att korta ned tiden och öppna bländaren för att få paret riktigt skarpt.

En misslyckad bild? Rent fototekniskt: ja, lite... Men det tillfälliga, snabba mötet mitt i stadens trafikpuls och buller är kanske betjänt av en lätt oskärpa, det förhöjer kanske berättelsen, ger betraktaren en tolkningsdimension till: den hastiga intimiteten, det flyktiga i mötet...

Det finns så många betydande fotografiska verk där oskärpan inte är en fadäs utan ett fotografiskt berättarelement.

9 Han kanske säger ja

Fotografin lever till stora delar av perspektiv, av medvetna kameravinklar, av beskärning. Brudfoton har alla sett, brudparet i helbilder, klädsel, kroppshållning, ansiktsuttryck, detaljer i omgivningen: ett eldorado för stereotyper.

Fotografen här är intresserad av de små kringdetaljerna som få lägger märke till: att de nya, dyra brölloppskorna klämmer, skaver...

"För trånga är skorna ju inte, fingret får ju plats..." - tänker kanske bruden och kanske betraktaren också - "hoppas det inte blir en blåsa... Hur skall det bli med bröllopsdansen, med den planerade dansfesten mot bröllopsnatten...? Många möjliga frågor!

Titeln riktar tolkningen tyvärr enbart mot en aspekt. En långsökt aspekt!

10 Den lilla människan

Den lilla människan är verkligen liten. I bildens ca 550 kvadratcentimeter upptar hon två kvadratcentimeter i nedre bildkant. Skogens mörker, de stora disiga ljuspartier över henne accentuerar hennes litenhet ytterligare. Hon är på väg ur mörkret mot ljuset.

Betraktaren har möjlighet till många associerande tankar: Om människans litenhet, enskildhet, utsatthet, målmedvetenhet. Bilden är i sin struktur enkel. Just den enkelheten provocerar relativt komplicerade frågeställningar om livet, om att vara människan, om varandet i sig.

11 Sista trädet

Det vindböjda avlövide trädet står mörkt mot den vita snön och den vintergråa himmeln. Både svart, vitt och grått visar fina nyanser. En grafisk bild!
En symbolisk bild! De stora monokulturella slätterna i Skåne kanske...
Trädskövling världen över...? Sista trädet på farfars åker...?
Ett påträngande minne att också sista klätterträdet försvinner...

12 Klosterruin i infrarött

Infraröd fotografering i svart/vitt och färg ger intressanta, lite surrealistiska effekter. Metoden kräver erfarenhet, tålmodighet och bjuder ständigt på överraskningar. IR-fotot av klosterruinen känns som en frusen ruta från en Hitchcock film, skapad för att skrämmas.

Perspektivet är djärvt, de oroliga molnen är hotfulla. Ur mörkret kan när som helst spöket av en munk träda fram, eller kanske... mördaren...

Fotografering med specialmetoder blir mer och mer inne.
Här har det lyckats.

13 Skifferlandskap

Bergarten skiffer går lätt att klyva, då den i sig är så skiktad.

Vi möter skiffer på tak, på fasader, som murar, som plattor i trädgården mm.

En vacker grå/blå bergart.

Bilden visar ett stort block med skärpa över hela bildytan.

Den fina glidande gråskalan framhäver skiffers vackra skikt. Stenhuggaren har redan varit framme.

Bilden inbjuder att låta blicken vandra över bildytan och låta betraktaren upptäcka skiffers olika skikt i olika spännande former, i all dess skönhet. Ett miniatyrlandskap.

Men betraktaren är säkert villig att interpretiera detta landskap som en symbol för världen och dess skapande kraft... kanske blir detta skifferlandskap en "chiffer" för själva livet.

14 Klotter

En grov trätrappa med fyra trappsteg och ett bastant räcke bildar den utfallande förgrunden mot klottersprängda fönsterrutor.

Fotografen hittade balansen i exponeringen och åstadkommer ett bra skärpedjup mellan förgrunden och klotret i bakgrunden. Räckets grova "svarthet" bildar romber med sikt på klotret, grafiskt intressant.

Betraktaren kan nu fokusera varje rombinnehåll, försöker tyda, läser skrift, ser tecken och former. Fotot levererar mångsidig avläsning. Bra!

15 Svunna tider

Höst. Skörden är klar. Nu ska det plöjas. Inte med hjälp av gigantiska lantbruksmaskiner, utan med hjälp av två ultrastarka hästar, nordsvenskar kanske. De leds av en bonde som noggrant övervakar arbetet bakom hästarna.

Fotografen är noga med riktning i bilden, nyttjar diagonalen, låter den i bakgrunden avgränsande skogen vara i oskärpa och koncentrerar skärpan till hästarna och bonden. Han/hon har arbetat fram en fin gråskala i alla detaljer, hästarnas hud, utrustningen, bondens klädsel mm. Beträktaren kan studera alla detaljer i scenen som han/hon kanske har sett förr, minns eller aldrig har kommit i kontakt med.

Fotografi – se *Henri Cartier Bresson* – sysslar med saker som succesivt försvinner och när de har försvunnit så kan ingen låta dem uppstå igen.

Roland Barthes, en fransk författare och semiotiker (expert i teckenlära), beskriver i sin essay om fotografi med titel "Camera Lucida" fotografi som ett ytterst lämpligt medium att beskriva det som är, det som var och det som har upphört att överhuvudtaget existera.

16 Ovetandes om framtiden

Det är inte bara människan som är intressant i porträttfotograferingen.

Sällan riktas kameran mot de djur som finns på landet. Grisen ska leverera kött, är i stort avpersonifierad och nästan synonym med mat.

Fotografen ger sig ut till ladugården, möter de två vänliga djuren, som sägs är klokare än hunden, har organ som kan inplanteras i människan kropp.

Fotografen är ett utmärkt medium att göra det obekanta bekant. Fotografen tar alltid ställning, är alltid subjektiv, måste alltid känna för det han/hon fotograferar, dokumenterar och ger med hjälp av sin fotografiska grammatik betraktaren möjlighet att emotionellt och intellektuellt ta sig an bilden.

Jag tittar länge på det ena ögat, som är så likt människans. Jag studerar öronen, munnen, trynet, skrattar över fötterna som ledigt hänger över staketet i ladugården.

Skulle önska mer uppsökande fotografiska aktiviteter i det nära men obekanta.

17 Tre

Svart/vitt fotografi lämpar sig utmärkt till grafisk formlek.

Det blir så renodlat, så koncentrerat. När ljus, skugga, gråskala, format, dynamik och riktning mm samarbetar på ett tilltalande estetiskt sätt, så kan – som troligen i det här fotot – tre ark vit kartong blir bilden som med fördel hänger fint ramad i den moderna lägenheten.

18 Max och Mini

Foton av dalahästar finns säkert i oändliga mängder, mest i färg.

Fotografen av Max och Mini ställer allt på ändan och fotograferar Max' ända och Minis snedställda front under Max' stora kropp. En härlig kontrast, ett bra grepp, stram i formgivning, bra belyst, fina skuggpartier, ett bra exempel på innovativ objekt/produktfotografering.

19 Dimön

Bilden tvingar betraktaren att fästa blicken till Dimön genom den höga placeringen. Ön och dess spegelbild i vattnet upptar ca 9 cm av formatets 29 cm, ungefär en 1/3-del.

Resten är förgrund med avtagande ljushet.

Dimman diffuserar skärpan och skapar en spännande atmosfär.

Det är uppenbart att fotografen älskar sina gråtoner. I denna naturbild längtar betraktaren knappast efter färg.

20 Kallbadhus

Direkt: ett spännande formatval! Det finns plats för det viktigaste: träbron för att komma dit, den långsträckt byggnaden, himmel och hav, en kontrastdetalj i form av den moderna hamnkranen i högra bildkant.

Bra skärpedjup, bra detaljåtergivning via den nyanserade gråskalan.

Fotografer: ut till verkligheten till din gata, by, stad, landsbygd, håll fast vad som håller på att försvinna, häv fram det sköna i gammalt och nytt, det fula likväl.